

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16Co/45/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1316211238
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Mario Dubaň
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1316211238.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Maria Dubaňa a sudcov JUDr. Ivany Štiffovej a JUDr. Romana Majerského, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35807598, proti žalovanej: U. K.Á., R.. XX.XX.XXXX, K. XX, D., občan SR, o zaplatenie 1.968 eura s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III č.k. 12C/165/2016-67, zo dňa 12.10.2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.000 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne od 30.1.2013 do zaplatenia (výrok I.), vo zvyšku žalobu zamietol (výrok II.) a rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (výrok III.). Uviedol, že žalobca sa žalobou podanou na súde 29.6.2016 domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu 1.968 eura s prísl. na tom základe, že žalobca so žalovanou uzatvorili 13.3.2012 úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXX, podľa ktorej poskytol žalobca žalovanej úver 1.000 eur, žalobkyňa sa zaviazala vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky s príslušným poplatkom 968 eur, spolu vo výške 1.968 eur. Žalovaná (dlžník) sa zaviazala vrátiť poskytnutý úver v 12-mesačných splátkach po 164 eur, počnúc dňom 18.4.2012; žalovaná však svoj dlh neplnila riadne a včas, dostala sa do omeškania, stratila výhodu splátok a dlh sa stal splatným 30.1.2013. Okresný súd Bratislava III trestným rozkazom zo dňa 26.5.2014, sp. zn. 1T/99/2014, uznal žalovanú vinnou zo spáchania prečinu podvodu a žalobcu, ako poškodeného odkázal s nárokom na náhradu škody na občianske konanie. Na uvedenom základe mal žalobca za to, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu 1.968 eur spolu s prísl.

2. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 C.s.p.), súd prvej inštancie vo vzťahu k skutkovému stavu zisteného z vykonaného dokazovania ustálil, že žalovaná uzatvorila 13.3.2012 so žalobcom zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver v hotovosti vo výške 1.000 eur, pričom žalovaná sa v zmluve zaviazala úver vrátiť a zaplatiť celkové náklady spojené s úverom vo výške 968 eur, spolu sumu 1.968 eur, počnúc dňom 18.4.2012 v 12-tich mesačných splátkach po 164 eur. Podľa žalobcu sa zmluvné strany dohodli, že tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny poplatku zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Podľa zmluvy celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom vo výške 968 eur boli tvorené súčtom úroku vo výške 32,26 % ročne z poskytnutého úveru (322,66 eur) a administratívnych nákladov na vypracovanie a uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všeobecnou administratívou s tým spojenou vo výške 645,34 eura. Ďalej skonštatoval, že žalobcom predložená zmluva je nečitateľná a jej neoddeliteľnou súčasťou sú všeobecné podmienky. Súd prvej inštancie tiež zistil, že Trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III zo dňa 26.5.2014, sp. zn. 1T/99/2014, právoplatným 23.9.2014, bola žalovaná uznaná vinnou, že dňa 13.3.2012 v Senci uzatvorila so spoločnosťou Pohotovosť, s.r.o. zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na úver vo výške 1.000 eur, ktorý sa zaviazala splatiť v 12

mesačných splátkach po 164 eur počnúc dňom 18.4.2012, ale neuhradila ani jednu splátku, pričom už v čase uzatvorenia zmluvy vedela, že skutočnosť, ktoré uviedla v žiadosti o poskytnutí úveru nie sú pravdivé, nakoľko vzhľadom na svoj príjem a záväzky vedela od počiatku, že splátky riadne a včas nebude vedieť uhrádzať, čím pre spoločnosť Pohotovosť, s.r.o. spôsobila škodu 1.968 eur. Žalovaná si teda vylákala od iného úver tým, že ho uviedla do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru a na splácania úveru a tak mu spôsobil malú škodu, čím spáchal prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona. Žalobca bol s nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie.

3. Súd prvej inštancie spor právne posúdil podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 497 Obchodného zákonníka, § 2, § 9 ods. 1, ods. 2 písm. a) až k), písm. r) a písm. y), § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. a ozrejmil, že predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu je porušenie určitej právnej povinnosti protiprávnym konaním alebo protiprávnym úkonom a spôsobenie škody inej osobe v jeho dôsledku. Pokiaľ ide o protiprávne konanie dôvodil, že súd je v zmysle § 193 C.s.p. viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal. Ak teda naplnilo konanie škodcu znaky trestného činu, za ktorý bol právoplatne odsúdený, je súd v civilnom konaní viazaný odsudzujúcim výrokom trestného rozsudku (výrokom o vine). Pokiaľ ide o škodu, ide o ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a ktorá je objektívne vyjadrená v peniazoch. Nahrádza sa jednak skutočná škoda a tiež ušlý zisk. Vznik a rozsah škody musí byť preukázaný poškodeným. Ďalšou podmienkou vzniku zodpovednosti za škodu je príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním (porušením povinnosti) a vzniknutou škodou. Ide o vzťah príčiny a následku, a teda škoda musí vzniknúť ako bezprostredný následok protiprávneho konania škodcu. Vychádzal z toho, že tieto tri predpoklady zodpovednosti za škodu sú objektívneho charakteru a dôkazné bremeno (ohľadne nich) opäť leží na poškodenom. Poslednou podmienkou vzniku zodpovednosti za škodu je zavinené konanie škodcu. Zavinenie je subjektívnej povahy, pričom občiansko-právna úprava vychádza z prezumpcie zavinenia, teda zavinenie sa predpokladá a škodca musí preukázať, že škodu nezavinil.

4. Vychádzajúc z uvedeného súd prvej inštancie argumentoval, že nakoľko žalovaná bola uznaná vinnou zo spáchania trestného činu úverového podvodu, je viazaný trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III zo dňa 26.5.2014, sp. zn. 1T/99/2014 o tom, že žalovaná v súvislosti s uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere spáchala trestný čin úverového podvodu; mal za preukázané, že žalovaná sa dopustila protiprávneho konania, keď uzatvorila so žalobcom zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 1039000526, pričom už v čase uzatvorenia zmluvy vedela, že skutočnosť, ktoré uviedla v žiadosti o poskytnutí úveru nie sú pravdivé, nakoľko vzhľadom na svoj príjem a záväzky vedela od počiatku, že splátky riadne a včas nebude vedieť uhrádzať. S ohľadom na § 420 Občianskeho zákonníka potom konštatoval, že škodou, ktorá v dôsledku protiprávneho konania žalovanej mohla žalobcovi vzniknúť, je skutočná škoda a ušlý zisk. Skutočnú škodu v dôsledku úverového prečinu mal v danej veci za rovnú plneniu, ktoré na základe zmluvy o úvere mal dlžník veriteľovi uhradiť, pričom v dôsledku protiprávneho konania k úhrade nedošlo a rozvinul úvahu, že žalobca si uplatnil takéto plnenie, konkrétne nárok na zaplatenie škody 1.000 eur, čo predstavuje celkovú čiastku úveru 1.968 eur, nakoľko k úhrade ani jednej splátky žalovanou nedošlo.

5. V nadväznosti na tvrdenia žalobcu, že žalovaná zodpovedá za škodu, súd prvej inštancie zastával názor, že žalobca nesie dôkazné bremeno na preukázanie toho, že mu vznikla škoda a že sú splnené predpoklady zodpovednosti za škodu. Mal pritom za preukázané, že žalovaná uzatvorila so žalobcom zmluvu o úvere, na základe ktorej boli žalovanej poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 1.000 eur a predmetnú zmluvu posúdil ako zmluvu o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z. a zároveň ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 Občianskeho zákonníka, keďže ju žalobca uzatváral v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaná mala postavenie spotrebiteľa. Z uvedeného súd prvej inštancie vyvodil potom záver, že takáto zmluva musí mať náležitosti podľa zákona č. 129/2010 Z.z. a podlieha režimu ochrany spotrebiteľa. Zopakoval, že v zmluve o úvere sa žalovaná zaviazala vrátiť úver 1.000 eur a zaplatiť celkové náklady spojené s úverom vo výške 968 eur do 18.4.2013, v 12 mesačných splátkach po 164 eur a ďalej, že zmluva je nečitateľná. V tejto súvislosti vyslovil, že všetky náležitosti podľa § 4 zákona č. 129/2010 Z.z. musia byť v zmluve o úvere uvedené určite a zrozumiteľne, aby spotrebiteľ, ktorý zmluvu uzatvára, vedel pri podpise zmluvy, za akých podmienok zmluvu uzatvára. Ak by boli tieto údaje uvedené nejasne, potom by účel ustanovenia § 4 zákona o spotrebiteľských úveroch nebol naplnený.

6. Keďže v predmetnej zmluve o úvere absentujú viaceré základné zákonom stanovené náležitosti (napr. úroková sadzba spotrebiteľského úveru, ročná percentuálna miera nákladov, výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platná ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere), čo je v neprospech žalovanej ako spotrebiteľky, ktorá sa pred podpisom zmluvy nemohla riadne s podmienkami zmluvy oboznámiť; súd prvej inštancie dospel k záveru, že úver poskytnutý žalovanej je v zmysle § 11 ods. 1 písm. d), písm. i), písm. j), písm. k), písm. y) zákona č. 129/2010 Z.z. bezúročný a bez poplatkov a žalovaná zaviazala povinnosťou uhradiť žalobcovi poskytnuté peňažné prostriedky iba v sume 1.000 eur, ktorú doposiaľ neuhradila a v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. Vychádzajúc z uvedeného uzavrel, že škoda, ktorá vznikla žalobcovi v dôsledku protiprávneho konania žalovanej predstavuje iba 1.000 eur (výška poskytnutých peňažných prostriedkov), a to spolu s požadovanými úrokmi z omeškania z tejto sumy podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo výške 5 % ročne od 30.1.2013. Pre čiastočný úspech žalobcu v spore rozhodol o trovách konania podľa § 255 ods. 2 C.s.p. tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

7. Proti zamietajúcej časti rozsudku (výrok II.) podal žalobca odvolanie a žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jeho odvolania (§ 393 ods. 2 C.s.p.) možno konštatovať, že v ňom namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, ktorý sa dôsledne nezaoberal jeho žalobou; na objasnenie uviedol, že jedným zo znakov skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu je aj spôsobenie škody. V prípade, ak by uvedený znak nebol naplnený, žalovaná by nebola uznaná za vinnú. Škodou sa na účely Trestného zákona rozumie aj získanie prospechu v príčinnej súvislosti s trestným činom. Škodou sa rozumie aj ujma na zisku, na ktorý by poškodený inak vzhľadom na okolnosti a svoje pomery mal nárok alebo ktorý by mohol odôvodnene dosiahnuť. Z vyššie uvedeného mu vyplynulo, že pri trestnom čine úverového podvodu nie je škodou len suma rovnajúca sa výške poskytnutého úveru, ale aj odplata za poskytnutie úveru a ďalšie záväzky ktoré mu vznikli v dôsledku omeškania dlžníka, ktoré žalobca ako poškodený vzhľadom na okolnosti (dojednaný úrok, zákonný úrok z omeškania, zmluvná pokuta) mal nárok alebo ktoré mohol odôvodnene dosiahnuť. Mal za to, že v trestnom ako aj v civilnom konaní dostatočne preukázal, že v prípade absencie konania žalovanej (ak by neuviedla žalobcu do omylu v otázke splnenia úverových podmienok), by nedošlo k uzavretiu predmetnej zmluvy, ani k poskytnutiu úveru a ani k vzniku škody v majetkovej sfére žalobcu. Peňažné prostriedky, ktoré poskytol žalovanej titulom zmluvy by vzhľadom na okolnosti a svoje pomery mohol poskytnúť inému subjektu (klientovi), ktorý by svoje záväzky plnil riadne a včas, t. j. žalobca mohol odôvodnene dosiahnuť zisk. Nemal pochybnosti o tom, že konanie žalovanej malo charakter úmyslu, čo bolo potvrdené aj Trestným rozkazom, ktorým ju uznal vinnou zo spáchania úmyselného trestného činu úverového podvodu, pričom konajúci trestný súd ho odkázal s nárokom na náhradu škody na civilné konanie; v tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu SR zo dňa 23.11.2011, sp. zn. I. ÚS 269/2011.

8. Zdôraznil, že samotná skutočnosť, že sa v civilnom konaní domáha náhrady škody vo výške, ktorú odvodzuje od svojho nároku vyplývajúceho z úverovej zmluvy, sama o sebe nemôže mať za následok posúdenie predmetnej žaloby, ako žaloby na plnenie zo zmluvy, bez zohľadnenia všetkých okolností ktoré nasvedčujú tomu, že ide o žalobu na náhradu škody. V zmysle uvedeného mal za evidentné, že sa v predmetnom konaní nedomáha zaplatenia dlžnej sumy titulom úverovej zmluvy, ale titulom náhrady škody. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie postupoval nesprávne, keď žalobu v celom rozsahu zamietol z dôvodu posúdenia predmetnej zmluvy ako bezúročnej a bez poplatkov.

9. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“), preskúmal rozsudok v napadnutej časti, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti je potrebné zrušiť a vec v tomto rozsahu vrátiť na ďalšie konanie.

10. Podľa § 193 C.s.p. súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu

pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

11. Na zodpovedanie otázky v akom rozsahu sú závery právoplatného odsudzujúceho trestného rozsudku záväzné pre civilný súd rozhodujúci o nároku na náhradu škody spôsobenej trestným činom, je potrebné vziať do úvahy nasledovné trestnoprávne východiská; trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky (tzv. znaky skutkovej podstaty) sú uvedené v Trestnom zákone, a to jednak v osobitnej časti, ako aj vo všeobecnej časti, pričom tvoria nerozlučnú jednotu (zákon č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon). Skutková podstata trestného činu obsahuje štyri základné kvalifikačné znaky, a to a) subjekt - páchatel'a, b) subjektívnu stránku - zavinenie vo forme úmyslu alebo nedbanlivosti, c) objekt - záujem chránený Trestným zákonom a d) objektívnu stránku - konanie páchatel'a, resp. opomenutie konania páchatel'om v prípade, keď bol povinný konať. V prípade niektorých trestných činov (napr. podvod, sprenevera a ďalšie) k týmto štyrom základným kvalifikačným znakom povinne pristupujú aj ďalšie kvalifikačné znaky, napr. vznik škodového následku (spôsobenie škody inému), či kvalifikovaná škoda (t.j. minimálna výška škody potrebná na spáchanie trestného činu). Aby bolo možné vo výroku trestného rozsudku ustáliť, že určitá osoba spáchala určitý trestný čin, musia byť preukázateľne splnené všetky znaky skutkovej podstaty daného trestného činu.

12. Odvolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že ak by trestný súd v rámci trestného konania nemal za preukázané naplnenie kvalifikačného znaku vzniku škodlivého následku (t.j. naplnenie predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu) a kvalifikovanej škody pri tých trestných činoch, pri ktorých to Trestný zákon obligatórne vyžaduje, nemohol by v odcudzujúcom rozsudku ustáliť, kto je páchatel'om - škodcom a kto poškodeným, v čom spočíva protiprávne konanie, škodu, príčinnú súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom škody, zavinenie škodcu, ako ani minimálnu výšku spôsobenej škody; a v takom prípade by trestný súd nemohol páchatel'a uznať za vinného zo spáchania takého trestného činu a poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody odkázať na civilné konanie.

12.1. Civilný súd je v konaní o náhradu škody viazaný výrokom právoplatného odsudzujúceho rozsudku. Výrok odsudzujúceho rozsudku obsahuje právnu časť a skutkovú časť (§ 163 ods. 3 Trestného poriadku). Z výroku o vine treba vždy vychádzať ako z celku a brať do úvahy jeho právnu aj jeho skutkovú časť. Práve skutková časť výroku rieši naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu konkrétnym konaním páchatel'a (R 22/1979). V prípade, že došlo k spáchaniu trestného činu, ktorého kvalifikačným znakom je vznik škodlivého následku či kvalifikovaná škoda, súčasťou skutkovej časti výroku je aj ustálenie naplnenia predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu, určenie kvalifikovanej škody a označenie poškodeného subjektu. Skutková časť výroku odsudzujúceho rozsudku v takomto prípade teda deklaruje nielen zavinené protiprávne konanie páchatel'a - škodcu, ale aj vznik škody a existenciu príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a vzniknutou škodou, príp. aj (minimálnu) výšku spôsobenej škody.

12.2. K rozsahu viazanosti civilného súdu trestným rozsudkom v časti týkajúcej sa základu nároku na náhradu škody odvolací súd uvádza, že už zo samotných vyššie definovaných trestnoprávnych východísk vyplýva, že viazanosť civilného súdu výrokom odsudzujúceho rozsudku znamená, že sa prejavuje vo vzťahu k všetkým znakom skutkovej podstaty konkrétneho trestného činu; inými slovami, v civilnom konaní si konajúci súd nemôže urobiť úsudok o tom, či boli naplnené znaky skutkovej podstaty určitého trestného činu. Pokiaľ je súčasťou skutkovej podstaty aj vznik (existencia) škodlivého následku, je civilný súd viazaný nielen záverom trestného súdu o zavinenom protiprávnom konaní páchatel'a, ale aj o vzniku škody a existencii príčinnej súvislosti medzi zavineným protiprávnym konaním páchatel'a a spôsobenou škodou. Odvolací súd v tejto súvislosti upriamuje pozornosť na Ústavný súd SR, ktorý vo viacerých svojich rozhodnutiach poskytol návod, ako správne vykladať a aplikovať § 193 C.s.p. (nález Ústavného súdu SR zo dňa 29.05.2014, sp. zn. III. ÚS 507/2013, nález Ústavného súdu SR zo dňa 23.11.2011, sp. zn. I. ÚS 269/2011).

13. K rozsahu viazanosti civilného súdu trestným rozsudkom súd prvej inštancie k protiprávnemu konaniu uviedol, že je v zmysle § 193 C.s.p. viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal. Ak teda naplnilo konanie škodcu znaky trestného činu, za ktorý bol právoplatne odsúdený, je súd v civilnom konaní viazaný odsudzujúcim výrokom trestného

rozsudku (výrokom o vine) a dodal, že pokiaľ ide o samotnú škodu, žalobca nesie dôkazné bremeno na preukázanie, že mu vznikla škoda a že sú splnené predpoklady zodpovednosti za škodu. Vychádzal pritom zrejme zo staršej judikatúry (R 27/1977, R 22/1979), ktorá je však v rozhodovacej praxi civilných súdov v súčasnosti prekonaná práve s ohľadom na cit. nález Ústavného súdu SR zo dňa 23.11.2011, sp. zn. I. ÚS 269/2011. Ústavný súd SR v tomto svojom náleze všeobecne deklaroval, že ústavne konformný výklad ustanovenia § 193 C.s.p. vyžaduje, aby civilné sudy boli v konaní o náhradu škody viazané právoplatným odsudzujúcim rozsudkom vo vzťahu ku všetkým skutočnostiam, ktoré boli podmienkou odsúdenia páchatel'a a boli trestným súdom v trestnom konaní riadne zistené. Preto možno súhlasiť s tým, že pokiaľ je predpokladom naplnenia skutkovej podstaty trestného činu spôsobenie škody v určitej minimálnej výške, a trestný súd vo výroku odsudzujúceho rozsudku ustálil, že protiprávnym konaním páchatel'a bola poškodenému spôsobená aspoň táto minimálna výška škody, môže byť nerešpektovanie takto zistených záverov o výške škody civilným súdom v rozpore s princípom právnej istoty. Pokiaľ trestný súd v trestnom konaní zistí, že protiprávnym konaním páchatel'a bola poškodenému spôsobená škoda v určitej minimálnej výške, civilný súd rozhodujúci o nároku poškodeného na náhradu škody je povinný tento záver o minimálnej výške škody rešpektovať.

14. S poukazom na uvedené východiská rozsahu, v akom sú závery právoplatného odsudzujúceho trestného rozkazu záväzné pre civilný súd o nároku na náhradu škody spôsobenej trestným činom podrobne zdôvodnené v odsekoch 11. až 13. odôvodnenia, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie porušil základné právo žalobcu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd; súdom prvej inštancie zvolený gramatický výklad § 193 C.s.p. viedol v konečnom dôsledku k nerešpektovaniu záverov právoplatného trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava III zo dňa 26.5.2014, sp. zn. 1T/99/2014, čo je v rozpore s princípom právnej istoty, nakoľko predmetný trestný rozkaz v skutkovej vete jednoznačne deklaroval zavinené protiprávne konanie žalovanej, vznik škody a existenciu príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a vzniknutou škodou.

15. Súd prvej inštancie sa v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia nevyrovnal so skutočnosťou, že zákonným znakom skutkovej podstaty prečinu úverového podvodu je „spôsobenie škody na cudzom majetku“ a jediným skutkom, ktorý bol predmetom rozhodovania pred okresným súdom v rámci trestného konania vedeného pod sp. zn. 1T/99/2014, bol skutok žalovanej, že vylákala od iného úver tým, že ho uviedla do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru a na splácanie úveru a tak mu spôsobila malú škodu. Z právnej kvalifikácie skutku, ako aj zo skutkovej vety právoplatného trestného rozkazu vyplýva, že v dôsledku prečinu úverového podvodu odsúdenej U. K. došlo u poškodeného žalobcu k spôsobeniu škody vo výške 1.968 eur.

16. Ústavne súladný výklad § 193 C.s.p. vyžaduje, aby súd prvej inštancie bol viazaný odsudzujúcim trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III zo dňa 26.5.2014, sp. zn. 1T/99/2014, vo vzťahu ku všetkým skutočnostiam, ktoré boli podmienkou odsúdenia a ktoré boli zistené, čo platí aj o zistení vzniku škody u poškodeného žalobcu v dôsledku protiprávneho konania odsúdenej. Vzhľadom na uvedené rozsah viazanosti civilného súdu trestným rozkazom vydaným v trestnom konaní pri rozhodovaní o nároku na náhradu škody spôsobenej trestným činom (prečinom) v prípadoch, v ktorých sa zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu zhodujú s okolnosťami relevantnými, resp. podstatnými pre rozhodnutie v civilnom spore, nemožno obmedziť len na závery o protiprávnom konaní, t.j. o spáchaní trestného činu a o tom, kto ho spáchal; výklad § 193 C.s.p. použitý súdom prvej inštancie vedie tiež k narušeniu princípu práva na spravodlivý proces, keďže znemožňuje poškodenému, aby sa úspešne dovolal nároku na náhradu škody v civilnom konaní, napriek existencii právoplatného rozsudku (trestného rozkazu) vydaného v trestnom konaní, v ktorom bola jeho škoda uznaná a konštatovaná.

17. Odvolací súd sa tak nestotožnil s dôvodmi, ktoré viedli súd prvej inštancie k zamietnutiu nároku v časti zaplataenia 968 eur z dôvodu nepreukázania vzniku škody žalobcovi v súvislosti s protiprávnym konaním, ktoré súviselo s uzatváraním úverovej zmluvy č. 103900526 medzi žalobcom a žalovanou; súd prvej inštancie si nemohol urobiť úsudok o tom, či boli, alebo neboli naplnené znaky skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona a pokiaľ bola súčasťou skutkovej podstaty aj vznik (existencia) škodlivého následku, bol viazaný nielen záverom trestného súdu o zavinenom protiprávnom konaní žalovanej, ale aj o vzniku škody a existencii príčinnej súvislosti medzi zavineným protiprávnym konaním páchatel'ky a spôsobenou škodou.

18. Pretože súd prvej inštancie svoje zamietajúce rozhodnutie o uplatnenom nároku žalobcu na zaplataenie zvyšku náhrady škody 968 eur spolu s príslušenstvom založil na chybných skutkových zisteniach a v nadväznosti na to na nesprávnych právnych záveroch, pre ktoré sa potom podstatou veci z hľadiska právne významných skutočností pre posúdenie opodstatnenosti nároku nezaoberal, znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie pochybil v tom, že v rozpore s § 193 C.s.p. sa necítil byť viazaný právoplatným trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III zo dňa 26.5.2014, sp. zn. 1T/99/2014 a to nielen pokiaľ ide o výšku škody, ale aj pokiaľ ide o vznik, resp. spôsobenie škody ako základného predpokladu zodpovednosti za škodu. A nakoľko uvedený nedostatok nemožno napraviť ani v konaní pred odvolacím súdom, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. zrušil a podľa § 391 ods. 1 C.s.p. vrátil vec na ďalšie konanie. V novom konaní bude súd prvej inštancie povinný riadiť sa vyššie uvedeným právnym názorom odvolacieho súdu, ktorým je v zmysle § 391 ods. 2 C.s.p. viazaný; opätovne posúdi dôvodnosť nároku v časti náhrady škody 968 eur spolu s príslušenstvom v naznačenom smere (rozhodnutie odvolacieho súdu by za tohto stavu v celom rozsahu nahrádzalo prvoinštančné rozhodnutie, čím by došlo k odňatiu možnosti preskúmania takéhoto rozhodnutia v rámci konania o riadnom opravnom prostriedku). Na prejednanie sporu súd prvej inštancie nariadi pojednávanie (§ 297 C.s.p.) berúc do úvahy, že zodpovednosť škodcu za škodu spôsobenú trestným činom (prečinom) treba posudzovať v zmysle § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti; na základe vykonaných dôkazov ustáli skutkový stav potrebný pre svoje rozhodnutie, ktoré bude vo vzťahu k zistenému skutkovému stavu preskúmateľné a po opätovnom rozhodnutí sporu svoje závery o skutkových zisteniach a právnom posúdení veci odôvodní spôsobom zodpovedajúcim § 220 ods. 2 C.s.p. (§ 236 C.s.p.) tak, by obsahovalo dostatok dôvodov a ich uvedenie bolo zrozumiteľné.

19. Súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci rozhodne o náhrade trov konania (§ 262 ods. 1, § 396 ods. 3 C.s.p.).

20. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).